

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

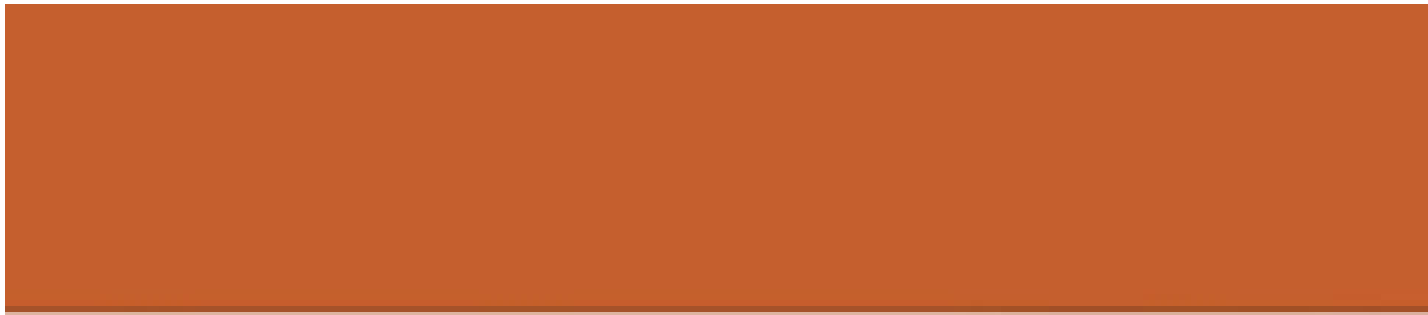
Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

لَعْنٌ حَرَامٌ؟ صانع قصائد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۱۸ (لعن و سلام)

نویسنده:

صالح قنادی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	رهنما ۱۸ (لعن و سلام)
۶	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۰	لَعْنُ چرأ؟
۱۲	اشاره
۱۴	۱. معنای لعن
۱۴	۲. لعنت شدگان در قرآن
۱۷	۳. چگونگی لعن
۱۹	۴. چرایی لعن
۲۰	۵. خطر بنی امیه
۲۶	۶. لعن کنندگان امام علی !!
۲۹	درباره مرکز

عنوان و نام پدیدآور: لعن و سلام / گردآورنده معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی .

نویسنده : صالح قنادی

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۳۰ ص؛ ۱۱×۱۴ س م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۹۸-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه .

موضوع: دعا و نفرین

موضوع: دعا و نفرین در قرآن

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

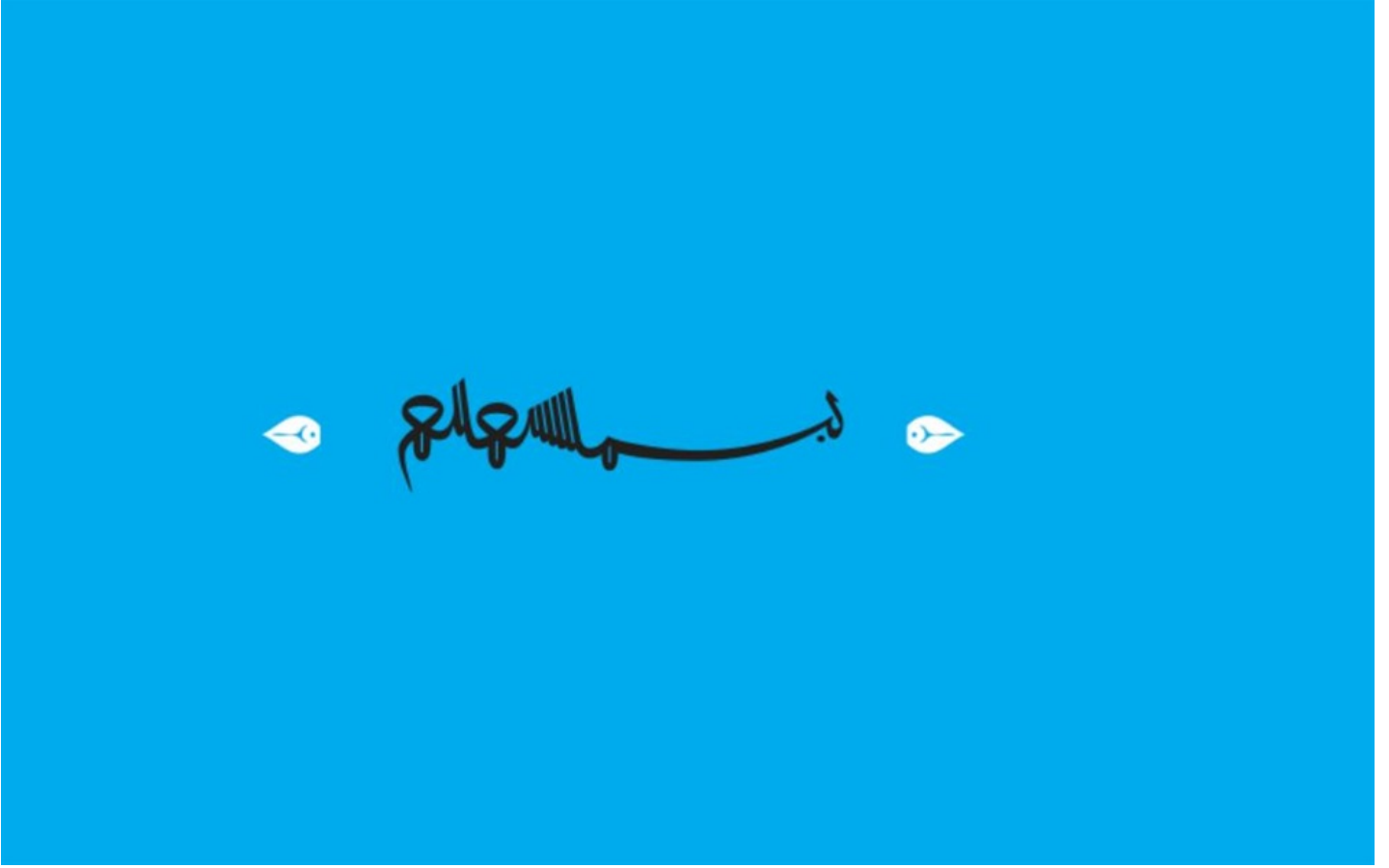
شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

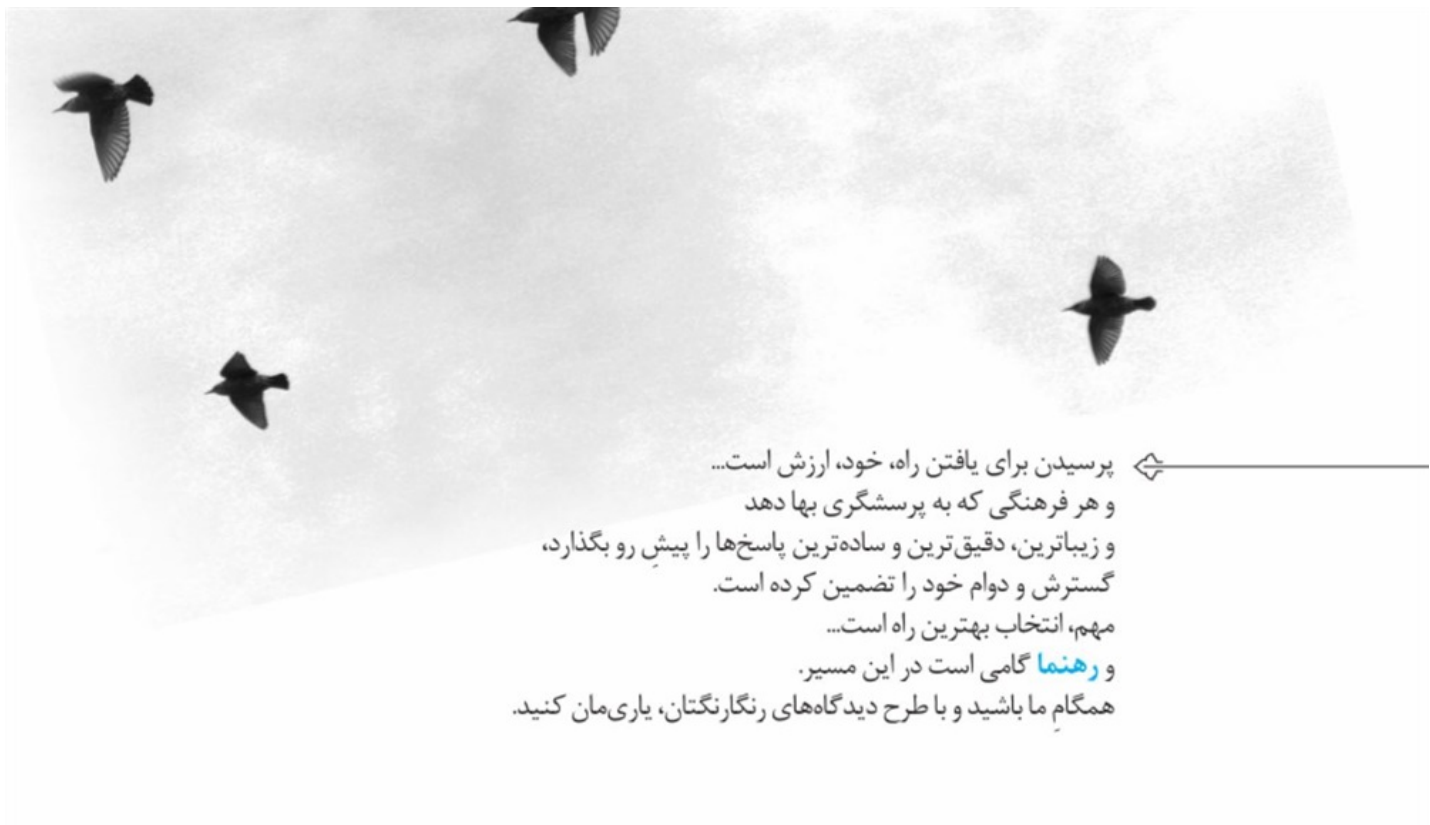
رده بندی کنگره: ۶/۲۵۱/۶/۱۳۹۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۳۴

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۷۰۵۴۶

ص: ۱

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **ره‌نما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

لَعْنُ چَرَا؟

انگیزه فراهم آمدن نوشته پیش رو پاسخ به پرسش های زیر بود:

۱. چرا در زیارت عاشورا برخی را با نام، لعن می کنیم؟

۲. لعن و دشنام و سب چه تفاوتی با هم دارند؟

۳. چرا بنی امیه مستوجب لعن مؤمنان اند؟

۴. چه کسی لعن امام علی را پایه گذاشت و روا شمرد؟

ص: ۵

چند هفته پیش، برای اردویی دانشجویی از چند استان، دعوت شدم. بین پرسش ها، یکی از دانشجویان پرسید: «چرا زیارت عاشورا میخوانیم و لعن می کنیم؟» یک دفعه، سکوتی بر جلسه حاکم شد؛ چون تعدادی از دانشجویان اهل سنت نیز حضور داشتند. در پاسخ به آنان گفتم: «اصل لعن در قرآن آنجایی وجود دارد که می خوانیم: «ان الذین یؤذون الله و رسوله لعنهم الله فی الدنیا و الآخرة و اعد لهم عذابا مهینا.» (= بی گمان خداوند کسانی که به خدا و پیامبر او آزار می رسانند، در دنیا و آخرت لعنت کرده و برایشان عذابی خفت آور آماده ساخته است.)» (۱) مهم آن است که معنای لعن را بدانیم و کسانی را مشخص کنیم که سزاوار لعن هستند. افزون براین، به چگونگی و کیفیت لعن نیز آشنا باشیم تا علاوه بر اینکه به طور منطقی این

ص: ۷

کار را انجام دهیم، احساسات و عواطف دیگران را تحریک یا جریحه دار نکنیم.

واقعیت این است که بسیاری از اهل سنت، به اهل بیت^ع علاقه مندند و به امامان به عنوان فرزندان پیامبر^ص احترام می گذارند. حتی بسیاری مواقع دیده شده است که از ترکمن صحرا و کردستان به زیارت امام رضا^ع و حضرت معصومه^ع آمده و علاوه بر نماز و زیارت، حاجت خود را نیز گرفته اند. اگر آنان به برخی صحابه احترام می گذارند، به عنوان صحابه پیامبر^ص و احترام به پیامبر^ص است. اما اگر همین ها ببینند که برخی، مانند یزید، فرزندان پیامبر^ص را کشته اند، ناراحت می شوند و بیزاری می جویند.

اینک، برای تحلیل و بررسی این موضوع، مطالبی را به طور مختصر مطرح میکنیم.

ص: ۸

۱. معنای لعن

لعن در لغت، به معنای راندن و دور کردن است (۱) و در اصطلاح، به معنای دورشدن از رحمت الهی و سلب توفیق و گرفتارشدن به عذاب الهی است. (۲)

۲. لعنت شدگان در قرآن

در قرآن کریم برخی از افراد و گروه‌ها مورد لعن الهی واقع شده‌اند که موارد ذیل از این زمره‌اند.

- کتمان‌کنندگان حق (۳)

ص: ۹

۱- راغب مفردات ص ۷۴۱

۲- راغب مفردات ص ۷۴۱

۳- جوادی آملی تفسیر تسنیم ج ۵ ص ۴۶۱

- کشتندگان و قاتلان مؤمنان (۱)

- پیمان شکنان و مفسدان (۲)

- آزاردهندگان خداوند و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله (۳)

پیامبر اسلام ﷺ از بسیاری از مشرکان و منافقان و حتی تازه مسلمانان بدخواه، اذیت و آزار دیدند و این آزارها به آن حضرت و خاندان و فرزندان ایشان، حتی پس از رحلت نیز ادامه یافت. اینک به چند نمونه اشاره می کنیم: قال رسول الله ﷺ فاطمه بضعه منی یوذینی ما آذاها. (= فاطمه پاره تن من است. مرا آزار داده است، آنچه او را بیازارد. (۴)) قال رسول الله ﷺ من آذی

ص: ۱۱

۱- بقره ۱۵۹

۲- نساء ۹۳

۳- احزاب ۵۷

۴- مسلم، صحیح، ج ۷، ص ۱۴۱، باب فضائل فاطمه؛ بخاری، صحیح، ج ۴، ص ۲۱۰، باب مناقب قرابه الرسول؛ احمد بن حنبل، مسند، ج ۴، ص ۵؛ ترمذی، سنن، ج ۵، ص ۳۶۰.

علیاً فقد آذانی. (= هر کس علی را بیازارد، همانا مرا آزرده است.) (۱)

شدیدترین آزارها و جنایات نیز در صحنه کربلا و در روز عاشورا به وقوع پیوست؛ به طوری که حقانیت و مظلومیت امام حسین \square و خاندان پیامبر \square در گذر تاریخ به یادگار ماند و روسیاهی و پلیدی یزیدیان و لشکریان ابن زیاد، با گذشت تاریخ، بیش از پیش آشکار شد.

۳. چگونه لعن

باید بدانیم لعن، غیر از «سب» و دشنام است؛ چنانکه در قرآن مجید میخوانیم: (ولاتسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا الله عدوا بغير علم کذلک زینا لکل امه عملهم ثم الی ربهم مرجعهم فینبئهم بما

ص: ۱۲

۱- احمد بن حنبل، مسند، ج ۳، ص ۴۸۳؛ ابن حبان، صحیح، ج ۱۵، ص ۳۶۵؛ حاکم نیشابوری، مستدرک، ج ۳، ص ۱۲۱؛ الاصابه، ج ۴، ص ۵۳۴؛ اسد الغابه، ج ۴، ص ۱۱۴.

كانوا يعملون» (۱) (= آنان را که جز خدا را میخوانند، دشنام مدهید که آنان از روی دشمنی [و] به نادانی، خدا را دشنام خواهند داد. اینگونه برای هر امتی کردارشان را آراستیم. آنگاه بازگشت آنان به سوی پروردگارشان خواهد بود و ایشان را از آنچه انجام می دادند، آگاه خواهد ساخت.)

همچنین، هنگامی که در جنگ صفین، لشکریان امام علی \square در مقابل دشنام های لشکریان معاویه، زبان به دشنام آنان گشودند، آنان را از دشنام دادن منع کردند و گفتند: انی اکره لکم ان تکونوا سباین... (= من اکراه دارم شما دشنام دهنده باشید... (۲).

در ادعیه و زیارات و روایات معتبر شیعی نیز از برخی چهره های سیاسی مشهور، هیچگاه به نام، نفرین و لعنت نشده است و حتی در نهج البلاغه، امام علی \square از آنان به نام، اعتراض و شکوه نمی کنند؛ اگرچه معلوم است که اعتراض حضرت از چه کسانی است. حتی بسیار

ص: ۱۳

۱- انعام ۱۰۸

۲- نهج البلاغه خطبه ۱۹۷

تلاش شده است تا معیار دوستی و دشمنی ارائه شود. رعایت این نکته، در حساسیت زدایی و حفظ اتحاد میان مسلمانان تأثیرگذار است؛ اگرچه باید معیارها و مفاهیم را بدون کاستی و انحراف ارائه داد تا نسل های آینده به عمق مظلومیت شیعه و هر آنچه بر امامان معصوم \square رفته است، آگاهی داشته باشند.

۴. چرایی لعن

لعن در زبان قرآن، دوری از رحمت حضرت حق بوده که صفت فعل خداوند است و خواه در دنیا و خواه در آخرت، همان عذاب و عقوبت است. لعن سایر لعن کنندگان درخواست دوری از رحمت خداست. این کار اثری روانی در جامعه انسانی دارد: موجب دوری و طرد شخص ملعون میشود و شخص ملعون را از نظر اجتماعی رسوا می سازد. پس، لعن فقط نفرین و ابراز تنفر از بدان نیست؛ بلکه اعتراضی است به هر آنچه ستمگری و کتمان حقیقت

از روایات متعدد معلوم میشود که ماجرای لعن فرستادن و لعنت کردن، ریشه ای سیاسی اجتماعی دارد. در جوامع امروزی نیز شعار «مرگ بر...» که در مبارزات سیاسی اجتماعی علیه برخی داده میشود، موجب نفرت میشود و تأثیر روانی خاصی در جامعه دارد. اگر این اعلام نفرت را گروه های حق و جویای حقیقت سر دهند، موجب روشنفکری و بیداری و توجه دادن به ابعاد سیاسی اجتماعی دین میشود.

۵. خطر بنی امیه

واقعیت این است که امام علی علیه السلام و خاندان رسالت، با تمام ناسپاسی ها و مظلومیت هایی که تحمل کردند، برای حفظ وحدت مسلمانان، حریم ها را رعایت کردند؛ اما نسل ابوسفیان، آنجا که منافع و دنیاطلبی خود را در خطر می دیدند، هیچ گونه حریمی را رعایت نمی کردند.

از این روست که حضرت امیرمؤمنان، علیؑ، در نهج البلاغه درباره خطر بنی امیه هشدار داده و از ستمگری آنان علیه دین و مردم خیر می دهند (۱): «آگاه باشید. همانا ترسناکترین فتنهها در نظر من، فتنه بنیامیه بر شماست؛ فتنه ای کور و ظلمانی که سلطه اش همه جا را گرفته و بالای آن دامنگیر همه نیکوکاران است. فتنه های بنی امیه، پیاپی، با چهرهای زشت و ترس آور و ظلمتی همانند تاریکی عصر جاهلیت بر شما فرود می آید.» (۲)

پدیدارشدن حکومتی همچون بنی امیه، نتیجه تصمیم گیریها و رفتارهای ناشایست حاکمان بعد از پیامبر اکرمؐ است. ترویج ناصحیح اندیشه های دینی، نشر نامناسب و ناشایسته فرهنگ قرآنی، مشغول کردن مردم به جنگ های غیرضروری، بسنده کردن به ظاهر قرآن و بازماندن از حقیقت و ژرفای آن، منع کتابت حدیث، جلوگیری از پرسشگری و

ص: ۱۷

۱- الاوان اخوف الفتن عندی علیکم فتنه بنی امیه فانها فتنه عمیاء مظلمه... .

۲- نهج البلاغه، ترجمه دشتی، خطبه ۹۳، ص ۱۲۳.

ایجاد فضای خفقان و وحشت در جامعه، خشونت ورزی و مقابله تند و خشن با مخالفان، تلاش برای حفظ حکومت و قدرت به هر نحو ممکن و ادعای تلاش در راه حفظ دین برای عوام، خانه نشین کردن علیؑ که مبلغ راستین اسلام و یاور بی بدیل پیامبر اکرمؐ بودند و در نهایت، رشد جهالت، خرافات، تعصبات و بالاخص دنیاگرایی، موجب شد که مردم به حکومتی مانند معاویه و یزید تن دهند و به فرمان آنان گردن نهند.

حریم شکنی معاویه کار را به جایی رساند که حتی اعتراض فرزند خلیفه اول را برانگیخت؛ ولی او برای حفظ قدرت و سلطنت خود، حتی احترام خلفا را رعایت نکرد. هنگامی که محمد بن ابی بکر به حکومت منصوب شد، نامه ای به معاویه نوشت و در آن، به بیان فضایل امام علیؑ در جهاد و حلم و سبقت در اسلام و... و نیز پلیدی ها و خباثت های معاویه پرداخت و در آن، معاویه را انت اللعین ابن اللعین خطاب کرد. وقتی این نامه به معاویه رسید، جوابی های نوشت که بخشی از آن چنین است:

ص: ۱۸

«هان، ای پسر ابی بکر، اندیشه خود بنمای و اندازه و قدر خویش بشناس... این پدر تو بود که مهار سلطنت مرا زمینه سازی و اساس ملک مرا تثبیت کرد. اگر آنچه با علی میکنیم درست است، پدرت اول اینکاره بود و اگر ستم و جور است، پدرت اصل آن بوده و ما به یاری او این کار را کرده ایم. هنگامی که پیامبر وفات کرد، پدر تو و فاروق اول عمر، اول کسانی بودند که حق وی را گرفتند و با او مخالفت کردند. آنگاه او را به بیعت خود دعوت کردند و چون او تعلق کرد، درصدد قتلش برآمدند. پس، تو یا ابتدا پدرت را عیبجویی کن، یا این حرفها را ترک کن.»^(۱)

ص: ۱۹

۱- ابن ابی الحدید، نهج البلاغه، ج ۳، ص ۱۸۹.

۶. لعن کنندگان امام علی!!

مسلم در کتاب صحیح تصریح می کند که معاویه بن ابوسفیان به سعد ابن ابی وقاص گفت: ما لك لا تسب ابا تراب؟ (= چرا ابو تراب را ناسزا نمی گویی؟) (۱) افزون بر این، ده ها حدیث دیگر حاکی از آن است که معاویه سب و لعن به حضرت علی را پایه گذاری کرد. حرزین عثمان حضرت علی را هم در صبحگاهان و هم در شامگاهان، هفتاد مرتبه لعن می کرد: انه كان يلعن عليا في الصباح سبعين مره و في العشاء سبعين مره. (۲) رفتار معاویه و یزید با بهترین صحابه پیامبر صلی الله علیه و آله و عزیزترین افراد نزد پیامبر صلی الله علیه و آله، هیچگونه توجیهی ندارد. آنان حتی به دشنام و ناسزا اکتفا نکردند؛ بلکه به قتل و جنایت آلوده شدند. آیا تاکنون وهابیان به این رفتار زشت معاویه اعتراض کرده اند؟

اینک داوری کنید: خداوند متعال، کسانی را که فقط کتمان حق کرده اند، سزاوار لعنت

ص: ۲۱

۱- مسلم صحیح حدیث ۲۴۰۴

۲- تهذیب التهذیب ج ۲ ص ۲۰۷

دانسته است:)ان الذين يكتُمون ما انزلنا من البينات و الهدى من بعد ما بيناه للناس في الكتاب اولئك يلعنهم الله و يلعنهم اللاعنون.((= کسانی که نشانه های روشن و رهنمودی که فرو فرستاده ایم، بعد از آنکه آنرا برای مردم در کتاب توضیح داده ایم، نهفته می دارند، آنان را خدا لعنت میکند و لعنت کنندگان لعنت شان می کنند.) (۱) آیا چنان افرادی که جامعه بشری را از امام به حق محروم کرده اند، سزاوار لعن و نفرین در گذر تاریخ نیستند؟

البته، باید بدعت گذاران و قاتلان را از پیروان ناآگاه جدا دانست. از طرفی، باید به دوستان صحابه راستین پیامبر احترام گذاشت و با سلام و سلامتی، با آنان زندگی مسالمت آمیزی داشت و هرچه بیشتر، از فضایل اهل بیت برای آنان گفت تا با حق و حقیقت، بیش از پیش آشنا شوند.

ص: ۲۲

مجموعه کتابچه های رهنما

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ ه. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
 ۲. ارتباط با مراکز هم سو
 ۳. پرهیز از موازی کاری
 ۴. صرفاً ارائه محتوای علمی
 ۵. ذکر منابع نشر
- بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

